

1 COVID-19 poveikis civiliniam procesui

1.1 Civilinio proceso terminai

Kovo 13 d. Aukščiausiojo Teismo pirmininko dekretu, grindžiamu Teisingumo ministerijos pasiūlymu, nustatyta, kad, išskyrus skubias bylas, sustabdomi procesiniai terminai.

2020 m. kovo 20 d. buvo priimtas ir 2020 m. kovo 29 d. įsigaliojo Įstatymas dėl laikinųjų priemonių teisminėje, administracinėje ir kitose viešosiose srityse, siekiant užtikrinti SARS-CoV-2 (COVID-19) plitimo kontrolę. Visos šiuo įstatymu nustatytos priemonės ir visos kitos priemonės, kurių imamasi remiantis šiuo įstatymu, galioja tol, kol vyriausybės sprendimu bus nustatyta, kad nebėra priežasčių taikyti šias priemones, tačiau ilgiausiai iki 2020 m. liepos 1 d.

Šiuo įstatymu nustatytos nuostatos taikomos visiems terminams (materialiniams ir procesiniams). Nuo 2020 m. kovo 29 d. sustabdyti teisės aktuose nustatyti ieškinio pateikimo teismui terminai. Nuo 2020 m. kovo 29 d. taip pat sustabdyti teismo proceso terminai (procesiniai terminai), išskyrus skubiomis pripažintose baudžiamosiose bylose.

Be to, sustabdyti konstitucinių skundų teikimo terminai.

Terminai bus toliau skaičiuojami baigus galioti minėtame įstatyme nustatytoms priemonėms.

Įstatymas, kuriuo siekiant kontroliuoti SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimą iš dalies keičiamas Laikinių apsaugos priemonių įstatymas, kiek tai susiję su teismiais, administraciniais ir kitais viešosios teisės klausimais, priimtas balandžio 29 d.

Procesiniai ir materialiniai terminai vis dar neskaičiuojami, ir šios priemonės leidžia palaipsniui grįžti prie įprastos veiklos ir kartu apsaugoti pažeidžiamiausius.

1.2 Teismų sistemos organizavimas ir teisminės institucijos

Įstatymas, kuriuo siekiant kontroliuoti SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimą iš dalies keičiamas Laikinių apsaugos priemonių įstatymas, kiek tai susiję su teismiais, administraciniais ir kitais viešosios teisės klausimais, yra teisinis pagrindas, kuriuo remdamosi teisminės ir administracinės institucijos ir kitos valdžios įstaigos gali rengti žodinio nagrinėjimo posėdžius, kitus posėdžius, priimti sprendimus ir įteikti dokumentus neskubiose bylose, kartu laikydamos nuolatinio darbuotojų ir klientų saugumo reikalavimų.

Teismai ir kitos teisminės institucijos, kurios per šį laikotarpį taip pat priėmė daug sprendimų bylose (kurios nebuvo pripažintos skubiomis), išsiųs arba įteiks šiuos sprendimus šalims, kurios jau yra kitais būdais su jais susipažinusios, tačiau įsigaliojus šiam įstatymui nėra įpareigtos ir saistomos imtis veiksmų, jei to nenori, nes tiek procesiniai, tiek materialiniai terminai vis dar neskaičiuojami. Tačiau, jei pageidauja, jos gali imtis individualių veiksmų, sudarydamos galimybę institucijoms sklandžiai veikti ir taip greičiau įgyvendinti savo teises.

Vykdyto užtikrinimo veiksmai yra sustabdyti. Įsigaliojus pakeitimui teismai taip pat galės išduoti vykdomuosius dokumentus ir draudimo įsakymus ir įteikti juos klientams neskubiose bylose, kurios buvo pradėtos prieš pradėdant taikyti priemones dėl epidemijos. Tokiais atvejais šalys nebus įpareigtos nedelsiant atsakyti, nes terminai neskubiose bylose dabar neskaičiuojami, o teisinis sprendimas, pagal kurį vykdomas tebegalioja (išskyrus skubias bylas, pavyzdžiui, dėl išlaikymo išieškojimo), ir toliau galios vykdyto procedūroms, kurios per epidemiją buvo sustabdytos arba atidėtos. Žinoma, tai nereiškia, kad šalys, kuri norėtų atsakyti, negali to padaryti.

Klasikinės civilinės teisės ar bylinėjimosi srityje teismai galės priimti sprendimą ir įteikti jį šalims, jeigu tai yra neskubi byla, kurioje pagrindinis teismo posėdis įvyko prieš nustatant priemones. Taigi sprendimas šalims bus įteiktas, tačiau terminai nebus skaičiuojami. Tokiu būdu labai padėsime teismams laipsniškai išeiti iš darbinės aklavietės.

Be to, ministerijos pasiūlymu sudaromos sąlygos laipsniškai išspręsti bylas, susijusias su nekilojamojo turto registro klausimais. Nors terminai neskaičiuojami, sprendimas dėl pasiūlymo nekilojamojo turto registruoti gali būti pripažintas galutiniu, bet tik tuo atveju, jei, pavyzdžiui, visos šalys atsisako teisės pateikti apeliacinį skundą. Tas pats principas taikomas įrašams nekilojamojo turto registre. Visą šį laikotarpį šalys galėjo teikti siūlymus dėl nekilojamojo turto registro ir taip užtikrinti tvarkos apsaugą.

Pagal siūlomą naują tvarką epidemijos laikotarpiu bankroto bylos šalims leidžiama prašymą, pareiškimą ar dokumentą pateikti ir pasibaigus terminui, jei vėlavimo priežastis yra COVID-19 epidemija, o teismas dar nepriėmė sprendimo; toks pavėluotas prašymas yra svarstomas ir dėl pateikimo pasibaigus terminui neatmetamas. Toks įsikišimo teisinis pagrindas, kuriuo sušvelninami bankroto bylos procesinių veiksmų padariniai ir jų negrįžtamumas, taip pat bus svarbi aplinkybė Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui vertinant, ar bankroto bylos laikytinos skubiomis.

Gegužės 5 d. Aukščiausiojo Teismo pirmininko dekretas, kuriuo panaikinami ir pakeičiami ankstesni dekretai

Skubiose bylose teismai ir toliau priims sprendimus ir rengs teismo posėdžius pagal Teismų įstatymo 83 straipsnio nuostatas ir Aukščiausiojo Teismo pirmininko įsakymą. Nauju įsakymu Aukščiausiojo Teismo pirmininkas nuo 2020 m. gegužės 5 d. išplėtė skubių bylų sąrašą. Skubiomis dabar laikomos ir privalomo suregulavimo ir bankroto bylos, kuriose sprendimas dėl bylos iškelimo buvo priimtas iki 2020 m. kovo 30 d.

Specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, norintys gauti informacijos apie konkrečią procedūrą ir negavę šaukimo atvykti į teismą, turi būti iš anksto informuojami darbo valandomis viešai skelbiamais e. pašto adresais ir telefono numeriais.

1. Teismų priimami sprendimai skubiose ir neskubiose bylose

Atsižvelgiant į nepaprastą įvykį, t. y. infekcinės ligos SARS-CoV-2 (COVID-19) (koronaviruso) epidemiją, kuri gali labai sutrukdyti sklandžią ir įprastą teismų veiklą, ir siekiant užkirsti kelią SARS-CoV-2 (COVID-19) infekcijos plitimui, apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę ir užtikrinti teismų sistemos veikimą, nuo 2020 m. gegužės 5 d. visi teismai rengia teismo posėdžius, priima sprendimus ir įteikia teismo dokumentus

bylose, kurios pagal Teismų įstatymo 83 straipsnį ir pagal šį įsakymą nėra laikomos skubiomis, jei teismai gali užtikrinti, kad tokie veiksmai bus vykdomi šiame įsakyme ir kituose aktuose, priimtuose pagal Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininko įsakymą, nustatytomis sąlygomis ir tokiu būdu, kad neplistų virusinė infekcija ir būtų užtikrinta žmonių sveikatos bei gyvybės apsauga, ir

skubiose bylose, kaip numatyta Teismų įstatymo 83 straipsnyje; tačiau skubiais nelaikomi šie atvejai:

- b.1. veiksmai draudimo bylose, kuriems reikalingas antstolių, suinteresuotųjų šalių ir kitų bylos dalyvių asmeninis dalyvavimas, kai tokie veiksmai nėra būtini siekiant išvengti pavojaus žmonių gyvybei ir sveikatai arba didesnės vertės turtui,
- b.2. įsakomojo vekselio ar čekio užginčijimas ir bylos dėl įsakomųjų vekselių,
- b.3. mirusiojo turto inventorizacija,

b.4. privalomo sureguliuavimo ir bankroto bylos, kuriose sprendimas dėl bylos iškėlimo priimtas iki 2020 m. kovo 30 d. (imtinai).

2. Pagrindinės priemonės, kuriomis užtikrinama sklandi teismų veikla toliau nurodytose srityse.

2.1. Teisė kreiptis į teismą

Teismai nustato jėgimą į teismo pastatą, kuriuo naudojasi šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, taip pat, jei konkrečiame pastate įmanoma, kitą jėgimą teisėjams ir teismo darbuotojams. Prie jėgimų imamasi visų būtinų virusinės infekcijos prevencijos priemonių, ir paskelbiamas visiems įeinantiems matomas raštiškas pranešimas apie teismo patalpose taikomas prevencijos priemones.

Išskyrus skubos atvejus, specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys: 1. prašymus teikia tik paštu arba per nacionalinį e. teisingumo portalą, jei atitinkamame procese tai įmanoma, 2. su teismais susisiečia darbo valandomis naudodamiesi paskelbtais e. pašto adresais ir telefono numeriais.

Specialiųjų priemonių taikymo laikotarpiu šalys, jų įgaliotiniai ir kiti asmenys, kurie nori gauti informacijos apie procesą ir nėra pašaukti į teismą, darbo valandomis turi pateikti prašymą iš anksto paskelbtais e. pašto adresais ir telefono numeriais.

2.2. Teismo sesijos ir posėdžiai

Jei leidžia techninės ir patalpų sąlygos, teismo sesijos ir posėdžiai paprastai rengiami vaizdo konferencijos būdu.

Jei teismo sesijos ar posėdžiai rengiami ne vaizdo konferencijos būdu, atstumas tarp asmenų turi būti ne mažesnis kaip du metrai, visi turi dėvėti apsaugos priemones, o patalpa turi būti dezinfekuojama.

2.3. Visuomenės dalyvavimas pagrindiniame posėdyje

Siekiant užkirsti kelią virusinės infekcijos plitimui, apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę, užtikrinti teismų veikimą ir teisių bei pareigų vykdymą, teisėjas arba pirmininkaujantis teisėjas laikinai gali neleisti visuomenei dalyvauti pagrindiniame posėdyje (visame arba jo dalyje).

2.4. Kitos priemonės

Visiems teismams taikomas kitas priemones papildomai nustato Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o atskiriems teismams – kiekvieno teismo pirmininkas.

Įsakymo ir kitų priemonių galiojimas

Šis įsakymas ir kitos juo remiantis nustatytos priemonės galioja tol, kol Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas viešai paskelbs apie jo atšaukimą.

1.3 ES teisminis bendradarbiavimas

Pagal **Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007** ir **Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001** paskirta centrinė institucija (Teisingumo ministerija) įdiegė nuotolinio darbo sistemą. Todėl kuo daugiau informacijos turėtų būti siunčiama ne popieriniu paštu, o el. paštu adresu gp.mp@gov.si. Dėl šių ypatingų aplinkybių gali būti vėluojama kompetentingiems teismams perduoti popieriniu paštu siunčiamus prašymus.

Darbo, šeimos reikalų, socialinių reikalų ir lygių galimybių ministerija, kuri pagal **Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003** paskirta centrine institucija, yra įdiegusi nuotolinio darbo sistemą, kuria siekiama kuo labiau sumažinti institucijoje įrengtose darbo vietose dirbančių darbuotojų skaičių. Atsižvelgdama į dabartinę padėtį ir tol, kol ji tęsis, centrinė institucija negali užtikrinti įprasto visų gaunamų prašymų nagrinėjimo. Gaunamų prašymų nagrinėjimą galima užtikrinti tik jeigu jie atsiunčiami el. paštu adresu gp.mdds@z.gov.si. Centrinė institucija primygtinai ragina visus ryšius palaikyti elektroninėmis priemonėmis. Institucijos prašymai bus siunčiami tik elektroninėmis priemonėmis.

Slovėnijos Respublikos valstybinių stipendijų, vystymosi, negalios ir išlaikymo fondo, pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 4/2009 paskirto centrine institucija, darbuotojai šiuo metu dirba nuotoliniu būdu iš namų. Todėl centrinė institucija būtų dėkinga, jeigu informacija būtų siunčiama el. paštu adresu

jpsklad@jps-rs.si. Centrinė institucija palaikys ryšius ir siųs prašymus taip pat el. paštu.

2 Valstybėse narėse priimtos arba planuojamos priimti su nemokumu susijusios priemonės, apie kurias pranešta po pandemijos protrūkio

2.1 Esminės nemokumo priemonės ir priemonės poveikį darančios susijusios sutartys

2.1.1 Sustabdymas nemokumo atveju

2.1.1.1 Pareigos pateikti pareiškimą dėl nemokumo sustabdymas (skolininkai)

Balandžio 2 d. priimtu įstatymu atidedama prievolė pateikti pareiškimą dėl nemokumo ir pradėti privalomo susitarimo procedūrą, jeigu nemokumas atsirado dėl COVID krizės.

Nuginčijama su COVID susijusio nemokumo prezumpcija, jeigu vyriausybė arba vietos valdžios institucijos nurodo bendrovės veiklą sąraše. Jeigu prezumpcija netaikoma, turi būti pateikta įrodymų, kad nemokumas atsirado dėl epidemijos.

2.1.1.2 Skolininkų apsauga dėl kreditorių galimybės pateikti pareiškimą dėl nemokumo

Jeigu bendrovė paskelbiama nemokia dėl epidemijos, kreditorių prašymu restruktūrizavimo (arba nemokumo bylos užbaigimo) terminas pratęsiamas 4 mėnesiais.

2.1.2 Reikalavimų tenkinimo sustabdymas ir sutarties nutraukimo sustabdymas

2.1.2.1 Bendrieji ir (arba) specialieji reikalavimų tenkinimo ir (arba) tam tikrų rūšių reikalavimų tenkinimo moratoriumai

Vykdymo užtikrinimo veiksmai yra sustabdyti. Įsigaliojus pakeitimui teismai taip pat galės išduoti vykdomuosius dokumentus ir draudimo įsakymus ir įteikti juos klientams neskubiose bylose, kurios buvo pradėtos prieš pradėdant taikyti priemones dėl epidemijos. Tokiais atvejais šalys nebus įpareigosos nedelsiant atsakyti, nes terminai neskubiose bylose dabar neskaiciuojami, o teisinis sprendimas, pagal kurį vykdymas tebegalioja (išskyrus skubias bylas, pavyzdžiui, dėl išlaikymo išieškojimo), ir toliau galios vykdymo procedūroms, kurios per epidemiją buvo sustabdytos arba atidėtos. Žinoma, tai nereiškia, kad šalis, kuri norėtų atsakyti, negali to padaryti.

2.1.2.2 Sutarties nutraukimo sustabdymas (bendrosios ir (arba) specialiosios sutartys)

2.2 Civilinių, įskaitant nemokumo, teismo bylų sustabdymas ir procedūrų sustabdymas

Nemokumo bylos (išskyrus aukcionus) iš pradžių buvo priskirtos prie skubių (nuo kovo 13 d.), o vėliau – prie neskubių (nuo kovo 31 d.), taigi teismo posėdžiai atšaukiami.

Epidemijos metu nemokumo teismas nemokumo bylos nepradeda (tam tikra išimtis gali būti taikoma darbuotojams, kurių sutartis buvo nutraukta dėl epidemijos).

Pagal naują siūlomą tvarką, kuri įsigaliojo balandžio 29 d. priėmus COVID-19 įstatymą, epidemijos laikotarpiu **nemokumo** bylos šalims leidžiama pateikti prašymą, pareiškimą ar dokumentą pasibaigus terminui, jei vėlavimo priežastis yra COVID-19 epidemija, o teismas dar nepriėmė sprendimo; toks pavėluotas prašymas vis tiek svarstomas ir po nustatyto termino neatmetamas. Toks įsikišimo teisinis pagrindas, kuriuo sušvelninami nemokumo bylos procesinių veiksmų padariniai ir jų negrįžtamumas, taip pat bus svarbi aplinkybė Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui vertinant, ar nemokumo bylos laikytinos skubiomis.

2.3 Kitos nemokumo priemonės (pvz., susijusios su ieškiniiais dėl sandorio pripažinimo negaliojančiu, reorganizavimo planais, neoficialiais susitarimais ir kt.)

Nustatyta papildoma nenuginčijama prezumpcija: jeigu darbdavys naudojami dėl COVID nustatytiomis specialiomis priemonėmis, kad būtų išlaikytas darbuotojų atlyginimas, jis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip per 1 mėnesį. Jeigu tai nepadaroma, darbdavys laikomas nemokiu. Priemonė galioja dar 4 mėnesius po specialiųjų priemonių taikymo pabaigos.

2.4 Susijusios ne nemokumo priemonės (mokėjimo atidėjimas, banko paskolos, socialinė apsauga, sveikatos draudimas, verslo subsidijos)

Kredito atveju mokėjimas atidedamas (specialus atidėjimas).

Visoms pajamoms, gautoms pagal specialius su COVID susijusius teisės aktus, fiskalinis ir civilinis vykdymo užtikrinimas (įskaitant asmens bankrotą) netaikomas.

Paskutinis naujinimas: 26/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.